

Далибор Даничић

У ЦИЉУ КРАЈА НЕМА

Отворена књига

Београд, 2020.

Copyright © за ово издање Отворена књига.

*Посвећено Зорици Даничић,
од шампиона, за све прве кораке..*

Предговор

Са задовољством сам прихватио да напишем нешто о књизи песама Далибора Даничића *У циљу краја нема* али и са стрепњом да ли ћу то умети. Иако сам поприлично претенциозан човек осетио сам страх пред тим задатком не само зато што нисам књижевни критичар, стручњак и познавалац поезије већ зато што ни Далибор није песник, бар не онакав каквим песника замишљамо. Не, Далибор је ратник и борац, *витез мртве долине* који стреми планинским врховима на којима, упркос *ретком ваздуху, лакше дише*. У тој борби његови стихови и нису „поезија” већ *молитва, покајање, исповест*. Они су *духовно искуство* које је, наравно, лично и упојединачено. Међутим, управо због те *посебности* ови стихови нам могу послужити као огледало или бар као бистра река у којој ћемо, можда, препознати и сопствени одраз и тако боље уочити оне *своје ране које морамо сами себи лизати*. Некада су његови стихови *искуствене гносе* кроз које се показује свет какав наизглед јесте: *компјутерско – бетонски*, или *остаји проживљене боли и радости* попут песме *Радосна туга*. Далибор не пише онако како би требало већ

онако *како јесте*. У његовим стиховима нема стилских маневара, украса, *лепоте ради лепоте*, већ истине у свим њеним облицима. Она је понекад упакована у *лепше боје*, као у песми *Мој цвет*, а некад је огољена, сирова попут оног „*расни га/ расни га/ расни*“ које боде душу и уши, и уплиће језик у једној од песама *Распеће*. Тада није пријатна за читање али то је неопходно за суочавање са сопственим *ништа* – *супстанције* из које смо сви преведени. Суочавање са сопственим *ништавилом* неопходно је за истинско духовно искуство како нас учи деда Жаре (Жарко Видовић) а Далибор то суочавање претапа у стихове, не стиха ради, већ ради јаснијег разумевања самог себе и оног што живи и осећа. У *циљу краја нема*, као ни до краја изреченог, зато користи две тачке (..) остављајући ту једну тачку која фали или једну тачку вишка, свакоме од нас да додамо или одузмемо по сопственом осећању ствари у зависности да ли смо нашли праву *Реч* или још увек трагамо.

Црњански је говорио како је потребно знати нешто о аутору, о времену и месту и у ком је покушавао да каже нешто својим делом да би се оно сагледало и осетило онакво како заиста јесте, са значењем које је имало. Ипак, у овом случају, не морате знати ништа ни о аутору ни времену, ни месту у ком је писао јер

У ЦИЉУ КРАЈА НЕМА

његова је тема онтолошка и вечна, позната свима. Том Вечном темом бавимо се од исконна верујући или не верујући у њу. Тако настаје религија – однос, веза, сидриште без које, како један велики песник рече и нема поезије, а чини се нема ни човека. Далибор, ипак, не креће од поезије, већ од човека да би дошао до Човека, до *Свеопштег Оца поезије*. У том кретању нема теолошко-црквених, кроз практиковање вере, научених фраза. Он *познаје и препознаје* Оног који је својим животом обесмислио и свако роптање на живот, свет и људе у њему. Сретао га је по забаченим крајевима, врховима и долинама по којима је трчао *одлучно, не знајући*, али верујући *куда иде*. На том путу искусио је и колебања и ломљења између *бесмисла роптања и смисла неверовања у човека* који самог себе послужује црвима, и то казује стихом јер другачије се тако штогод и не може исказати а не упасти у врзино коло рационализације, оправдања и лагања себе и других. Једино тако оно вечно ЗАШТО? постаје и одговором а не само реторичко питање. Свако ко буде читао ове стихове имаће шансу да осетити то: „ЗАШТО?“ Оно ће да се испили, испод наслага сопствене одговорности, зававања, битака добијених, ратова изгубљених, наследства стечених па одбачених, теретом оног што јесмо а што смо могли бити.

Далибор Даничић

Рекао бих да је Далибор овом збирком одговорио, најбоље што је могао, на његово ЗАШТО?, које сигурно често сам себи поставља, и које му, вероватно, још чешће постављају други. Дакле, свако ко буде имао ову збирку у својим рукама имаће *личну карту душе* једног човека који своју душу кали јединим могућим путем, преко тела, гледајући ка циљу у којем краја нема, јер у Духу нема ни времена ни простора, нема почетка, нема краја.

Ивица Кузмановић

У циљу краја нема..

Тишина ме гледа..
Осећам се као страно тело..
Не могу да дишем..

Километри не пролазе..
Бура мисли прети потопом..
Незапаљен сагорех..

Тишина ме гледа..
Зашто ми Неко не да одговор..
Зашто ми нешто не потврди моју ништавност..

О, Тишино, зашто допушташ да све ово чујем..
Мали ли је физички бол, него и од мисли својих
болујем..
Има ли краја..

Тишина ме гледа..
Искра, по искра, вечни огањ се јави..
Све се пробуди и у свему себе препознах..

Ливаде родише хиљаде арома и у њима добих
облик..
Стадо звоном захваљује дану..
ТереТ росе ослободи траву..

Далибор Даничић

Тишина ме гледа..
Окупљени сунцем, све нас небо зове..
Схватам – кап сам, па маштам о Мору..

Смешна ли је судбина моја, спрам терета вољу..
Заглављен у блату, искром небу ходим..
Спушта се ноћ ал' ме тама не обузе..

Тишина ме води..
Без стазе до почетка, око сузу јавља..
Постајем свестан, у циљу краја нема..

Ослобођени

Кад ти мајка премине одмах пошто ти подари
живот, онда ти живот не може бити ништа друго
него маћеха..

Поетски али није тако..

Дивна?

Дивна жена, знаменог имена?

Ни не сећаш је се..

Осећам, сваким даном..

Сестра те је волела, и она се обесила..

Није живот издржала..

Отац те је тукао?

Јесте..

Ти на мене руку ниси дигао, ниси ме ни помиловао..

Нисам, желео сам да издржиш живот..

Ретко си ми говорио шта треба да радим..

Знао сам да ће други то радити, и да једино тако
никог нећеш слушати..

О слободи говориш?

Ослобођен си са рођењем, нема потребе о томе
говорити..

Јасно..

Зашто те сад све ово занима?

Не знам; Размишљам о себи, па не могу да не
помислим на тебе..

Шта те мучи?

Слаб сам..

Далибор Даничић

Сви смо..
Ти ниси био..
Јесам, само теби нисам показивао..
Ниси се жалио..
Зашто бих себе жалио..
Живот те није мазио..
Устајали људи подложни су зарази..
Шта имаш од тога?
Превише, тебе и твог брата..
Извини, нисам на то мислио..
Управо То и јесте смисао..
Да ли је макар крај срећан?
Нема краја..

Ожиљци на небу

Ожиљци на небу..
Захвалност људи према Човеку..
Ране које крваре, о љубави говоре..
Оностраној, а не обостраној..
Земља гневом натопљена, даће жетву жртава..
Потоп за пород..
Природа нам је при роду..
Од рода се одродисмо..
Мислим, дакле морам да се борим..
Верујем, па се не бојим..
Свет се савија како ветар дува..
Буди сломљени Храст јег превише је врба..
Узми само кад мораш..
Дај и када немаш..
Тражи..
Немој ништа тражити..
Помоли се за очи боје ветра..
Чисте попут неспутаног детета..
И није човек умро, ако је макар једном живео..
Не би писац писао, да га је неко разумео..
Пишу људи свашта, кад им не остане ништа..
Ништа друго..

Духовно користан рад

Успорићу мало ово време јер се губим..
Дан губим, жив се сахрањујем..
Живим за сутра јер ја нисам онај који јесам..
Купи гробно место и подигни споменик за живота..
Зар само ово да остане од човека..

Опрости, Боже, огреших се о себе..
Ништа нисам имао, а сад сам и то изгубио..
Небеске лестве у ватру бацао, не би ли се угрејао..
Твоје дело је постало самостално и само је стало..
Укопано остало..

Окамењен лик пред којим скидају капу и ништа не
осећају..
Препознају али не познају..
Суђење нисам залужио..
Зна се да сам крив..
Идући за Тобом, протрчао сам испред Тебе..

Скамењеном човеку дело се свело у речи..
Слободу за Тебе, претворих на ослобођење од
Тебе..
Био сам сигуран да мој пад нико није видео..
Твоје око сам занемарио, Твоју сузу нисам осетио..
Живео сам сам за себе..

У ЦИЉУ КРАЈА НЕМА

Откривање претпоставља различитост..

Разлика до пуноће постојања..

До тебе који си збир свих ствари..

До мене који могу да будем..

До нас..

Кајем се и за све изван себе..

То не може бити другачије од онога што сам ја..

Искрена сузо, очисти ме од сваког отрова..

Сунце моје, које никад не залазиш, осветли ме

поново..

Оче наш, опрости убицама својим..